

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja institucionālās un profesionālās kapacitātes celšana

Statuss: Noslēdzies
Publicēts: 20.11.2006.

ES PHARE

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs no 2005. gada līdz 2006. gada novembrim īstenoja Eiropas Savienības PHARE projektu "Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja institucionālās un profesionālās kapacitātes celšana".

Kopumā projekta ietvaros Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs noslēdza 15 līgumus ar dažādiem uzņēmumiem par iepirkumiem vai pakalpojumu sniegšanu par kopējo summu vairāk nekā 1,5 miljoni eiro. Tajā skaitā tika ieguldīts gandrīz 1,2 miljoni eiro no PHARE piešķirtajiem līdzekļiem un vairāk nekā 300 000 eiro Latvijas valsts līdzfinansējuma. Plānotais projekta kopējais budžets bija 2,1 miljons eiro.

PHARE projekta mērķis bija stiprināt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja institucionālo un operatīvo kapacitāti. Tas tika īstenots trīs posmos.

Pirmā komponente. Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja institucionālās kapacitātes stiprināšana

Lai celtu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja institucionālo un profesionālo kapacitāti, tika noslēgti trīs pakalpojumu līgumi par kopējo summu 291 430 eiro. Šo līgumu ietvaros starptautiskie un vietējie eksperti veica situācijas analīzi, izstrādāja rekomendācijas, vadlīnijas un metodiku, kā arī darbinieku apmācību šādās jomās: sabiedrības tiesiskās apziņas celšana un amatpersonu vispārīgā izglītošana, valsts sagrābšanas novēršana un valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu, mantas izlietošana un ES

likumdošana un prakse.

Projekta ietvaros tika izstrādāti sekojoši materiāli, kas turpmāk kalpos Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbiniekiem un citiem interesentiem kā palīg līdzeklis, lai uzlabotu pretkorupcijas politikas ieviešanu Latvijā:

Sabiedrības informēšana un izglītošana par korupcijas jautājumiem un tiesiskās apziņas celšana (A daļa):

- KNAB darbības specifikas novērtējums un analīze par korupcijas situāciju valstī;
- metodika sabiedrības informēšanai un izglītošanai;
- vadlīnijas rokasgrāmatu sagatavošanā par dažādiem ar korupcijas saistītiem aspektiem;
- ieteikumi efektīvu sabiedrības informēšanas un izglītošanas kampaņu organizēšanai;
- scenāriji noteiktu mērķu grupu informēšanas kampaņām par korupcijas aspektiem;
- Noslēguma ziņojums.

Šo projekta daļu īstenoja SIA "Hill and Knowlton Latvia" sadarbībā ar SIA "KPMG Baltics".

"Valsts sagrābšanas" novēršana, politisko partiju finansēšanas kontrole un lobēšana (B daļa):

- Maikla Pinto-Dušinska (*Michael Pinto-Duschinsky*) ziņojums "Valsts sagrābšanas aspekti un politisko partiju finansēšana" un Marcina Valecka (*Marcin Walecki*) ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbu politisko organizāciju finansēšanas kontroles jomā. 2006.gada 12.jūnijā šie ziņojumi tika prezentēti Biroja darbiniekiem, politisko partiju un masu mediju pārstāvjiem. Eksperti izteica ieteikumus attiecībā uz finansējumu politiskajām partijām no valsts budžeta, kā arī citus veidus, kā mazināt „valsts sagrābšanu” un uzlabot politisko partiju darbības kontroli. Izteikti konkrēti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos;
- Dereka Pērdija (*Derek Purdy*) pētījums „Lobēšanas tiesiskais regulējums” (1.ziņojums un 2.ziņojums). Pētījumā izvērtēti normatīvie akti un izteikti ieteikumi lobēšanas tiesiskajam regulējumam Latvijā.

Valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izlietošana, iekšējās kontroles mehānismi, ES likumdošana un prakse (C daļa):

- Ērika Lokjira (*Eric Lockyear*) ziņojums par iekšējo kontroli un pretkorupcijas plānu izstrādi. Ziņojumā analizēti normatīvie akti, kas saistās ar valsts un pašvaldības iestāžu iekšējām kontroles sistēmām. Balstoties uz šo pētījumu, eksperts izstrādāja vadlīnijas iekšējās kontroles uzlabošanai, interešu konflikta novēršanai un amatpersonu rīcības pārbaudēm. Eksperts arī izstrādāja vadlīnijas iekšējai kontrolei iepirkuma jomā. Balstoties uz to, Birojs 2006. gada maijā organizēja divus apmācību kursus par korupcijas risku novērtēšanas un pretkorupcijas pasākumu plānu veidošanu - savu struktūrvienību vadītājiem un citām valsts pārvaldes iestādēm, tajā skaitā Lauku atbalsta dienestam, Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūrai, Iekšlietu, Ekonomikas, Kultūras, Aizsardzības, Veselības ministrijām, Ceļu satiksmes drošības direkcijai un Valsts ieņēmumu dienestam.
- Kaspera Šmita (*Casper Schmidt*) un Sorena Nīlsena (*Soren Nielsen*) ziņojums par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izlietošanu un ES likumdošanu un praksi. Papildus šie eksperti apkopoja četru valstu (Dānijas, Īrijas, Polijas, Vācijas) praksi attiecībā uz valsts iepirkumiem, valsts un pašvaldību mantas iznomāšanu, atsavināšanu, izšķērdēšanu un amatpersonu saukšanu pie atbildības saistībā ar iepirkumu procedūru pārkāpumiem. Eksperti 2006. gada 21. jūnijā savu darbu prezentēja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Iepirkumu uzraudzības biroja, Centrālā finanšu un līguma aģentūras, Valsts kontroles, Satversmes tiesas, Finanšu ministrijas un Lauku atbalsta dienesta pārstāvjiem.

2006.gada jūnijā PHARE projekta ietvaros Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs organizēja apmācības Biroja darbiniekiem par operācijām ārvalstu vērtspapīru tirgos un iespējām tās kontrolēt. Apmācības vadīja vietējā eksperte Anete Pajuste, kas arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vajadzībām izstrādāja mācību materiālu „Ārvalstu vērtspapīru tirgi”.

PHARE projekta ietvaros 2006. gada jūnijā notika apmācības Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbiniekiem par darījumiem ar ārzonu (*offshore*) firmām un iespējām tos kontrolēt, kuras vadīja Andrea di Nikolā (*Andrea di Nicola*) no Itālijas pētniecības centra Transcrime. Transcrime Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbiniekiem izstrādāja rokasgrāmatu

Otrā komponente. Integrētās informācijas sistēmas izveide.

Komponentes ietvaros tika izveidota integrētā informācijas sistēma un lokālā datu bāze, kas nodrošina datu uzkrāšanu lokālajā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja datu bāzē, kā arī saskarni ar citu iestāžu informācijas sistēmām. Jaunā datu bāze ļauj Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbiniekiem efektīvāk veikt pārbaudes un izmeklēšanas, apkopot statistiku, kā arī ātrāk iegūt nepieciešamo informāciju no citām iestādēm. Kopumā datu bāzes mērķis ir nodrošināt saskarni ar sekojošu institūciju informācijas sistēmām: Iekšlietu ministrija, Valsts ieņēmumu dienests, Pilsonības un imigrācijas lietu pārvalde, Zemesgrāmatu departaments, Uzņēmumu reģistrs, Ceļu satiksmes drošības direkcija.

Lai izveidotu šo informācijas sistēmu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs noslēdza trīs līgumus:

pakalpojums līgums par tehnisko specifikāciju izstrādi. Kopējā summa: 22 800 eiro,

līgums par datu bāzes serveru iegādi. Kopējā summa: 24 031 eiro, un

līgums par integrētās informācijas sistēmas un lokālās datu bāzes izveidi. Kopējā summa 391 590,55 eiro.

Rezultātā 2005. gadā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam tika piegādāti divi serveru klasteri un viens ārējo disku masīvs, kā arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs saņēma izstrādātas tehniskās specifikācijas integrētās informācijas sistēmas un lokālās datu bāzes izstrādei. Integrētās informācijas sistēmas un lokālās datu bāzes izstrāde notika četrās kārtās.

Ņemot vērā to, ka šīs komponentes izpilde bija atkarīga no trešajām personām, kuru pārziņā ir konkrētās ārējās informācijas sistēmas, kuras bija paredzēts integrēt kopējā informācijas sistēmā un šīs trešās personas nespēja līdz noteiktajam termiņam nodrošināt datu apmaiņas saskarņu izveidi atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja sniegtajām prasībām, 4. kārtā netika pilnībā izpildīta (ar līguma izpildītāju ir noslēgta atsevišķa vienošanās par atlikušo darbu izpildi). Neskatoties uz to, gan lokālā datu bāze, gan integrētā informācijas sistēma veiksmīgi funkcionē un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbinieki abas šīs sistēmas aktīvi izmanto savā darbā un PHARE projekta 2. komponentes mērķis ir sasniegts.

Trešā komponente. Operatīvās kapacitātes uzlabošana

Izpildot PHARE projekta 3.komponenti, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2005.gada laikā ieguva šādu materiāltehnisko nodrošinājumu:

Konferenču telpas aprīkojums, kurš sastāv no diskusiju mikrofonu un apskaņošanas sistēmas, sinhronās tulkošanas sistēmas un sistēmas kontroles iekārtas. Kopējā summa: 30 708,18 eiro.

20 portatīvie datori HP NX6125 AMD Turion 64 ML-34 un 20 portatīvieprinteri HP Deskjet 450cbi Mobile Printer. Kopējā summa: 31 525,56 EUR.

Programmatūra informācijas grafiskai attēlošanai (vizualizēšanai) un analīzei Analyst`s Notebook (licences, uzturēšanas serviss, apmācības), datubāze grafiskās informācijas glabāšanai un attēlošanai Base User&Designer (licences, uzturēšanas serviss, apmācības), programmatūra informācijas saņemšanai no centrālās (un attālinātas) datu bāzes/bāzēm – iBridge User&Developer (licences, uzturēšanas serviss, apmācības), kā arī programmatūra atkārtoto zvanu sakarību (pattern) identificēšanai – Pattern Tracer (licences, uzturēšanas serviss). Kopējā summa: 85 332,89 eiro.

15 digitālas radiostacijas Motorola XTS5000 Model III. Kopējā summa: 49985,38 eiro.

3 analogie fotoaparāti Canon EOS 300X ar objektīvu EF 24-70mm f/2.8L USM, 4 digitālie fotoaparāti Canon EOS 20D, 4 universālie objektīvi digitālajam fotoaparātam Canon EF 28-135 mm f/3,5-5,6 IS USM, 2 teleobjektīvi digitālajam fotoaparātam Canon EF 100-400mm F/4,5-5,6L IS USM un 2 binokļi Canon 12x36 IS II. Kopējā summa: 19126,31 eiro.

Audio un video tehnika, kas sastāv no viena Sony video Walkman GV-D800 digitālā videomagnetofona, septiņām Canon MV850i digitālajām videokamerām, 4 Samsung CZ15N11ZZXXEH televizoriem, 4 Samsung DVD-V6500 kombinētajiem

videomagnetofoniem, 3 Samsung DVD-R121 DVD atskaņotājiem un rakstītājiem un portatīvā Multimedia projektora Canon XEED SX50. Kopējā summa: 9732,66 eiro.

Izmeklēšanas tehnika. Kopējā summa: 544 616,97 eiro.

Šīs komponentes ietvaros tika organizētas apmācības darbam ar iegādāto analītisko programmatūru, kā arī speciālo izmeklēšanas tehniku, kas iegādāta par PHARE līdzekļiem.

Noslēdzoties PHARE projekta ieviešanai 2006. gada novembrī, gandrīz visas plānotās aktivitātes tika pabeigtas un projektā iekļautie rezultāti sasniegti. Rezultātā Biroja institucionālā un operatīvā kapacitāte ir palielinājusies, tādējādi sekmējot korupcijas novēršanu un apkarošanu Latvijā.

Eiropas Savienības finanšu instrumenta Pārejas programmas projekta Nr. 004/006-245-06-02 "Eiropas Savienības finansēto pasākumu novērtēšana" ietvaros SIA "Konsorts" izstrādāja PHARE/Pārejas programmu starpposma izvērtēšanas ziņojumu, kurā tika novērtēts arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja īstenotais projekts. Ziņojumā tika atzīmēts, ka projekta rezultāti ir vērtējami kā nozīmīgs ieguldījums Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja institucionālās kapacitātes pieaugumā un efektīvas darbības nodrošināšanā turpmākajā periodā. Projekta nozīmīgums šajā ziņojumā tika novērtēts ar atzīmi "lielisks".

<https://www.knab.gov.lv/lv/projekts/korupcijas-noversanas-un-apkarosanas-biroja-institucionalas-un-profesionalas-kapacitates-celsana>